

**ZNANSTVENO-NASTAVNO OSOBLJE KAO KORISNICI
ELEKTRONIČKIH IZVORA I VISOKOŠKOLSKIH KNJIŽNICA :
ISTRAŽIVANJE NA FILOZOFSKOM FAKULTETU U OSIJEKU**

Academic staff as users of electronic resources and academic libraries
: a study at the Faculty of Humanities and Social Science at University
of Osijek

Gordana Gašo

Filozofski fakultet Osijek
ggaso@ffos.hr

Darko Lacović

Filozofski fakultet Osijek
dlacovic@ffos.hr

UDK / UDC **378:027.7](497.543Osijek)**
378(497.543Osijek):004

Istraživanje / Research paper
Primljeno/ Received: 22.09.2021.

BROJ
BIBLIOGRAFSKE
JEDINICE

418

Sažetak

U radu su predstavljeni rezultati kvantitativnog i kvalitativnog istraživanja (anketa i polustrukturirani intervju) čiji je cilj bio utvrditi kako znanstveno-nastavno osoblje Filozofskog fakulteta u Osijeku percipira i koristi knjižnicu, elektroničke izvore s naglaskom na *online* baze podataka i internetske tražilice za nastavni i znanstveno-istraživački rad. Rezultati istraživanja pokazali su da većina znanstveno-nastavnog osoblja redovno koristi visokoškolsku knjižnicu (nekoliko puta mjesečno) za posudbu ili vraćanje knjižnične građe, ali istovremeno više od trećine ispitanika fizički prostor knjižnice smatra nevažnim za nastavni i znanstveno-istraživački rad. Zanimljivo je, pak, da su ispitanici procijenili kako su im za rad važni knjižnični elektronički izvori, iako velika većina u nastavne i znanstveno-istraživačke svrhe, pored knjižničkog kataloga, koristi opće tražilice kao što je Google. Što se tiče uloge Knjižnice i njezinih usluga, svi ispitanici navode da bi ona trebala ponuditi različite vrste edukacije za znanstveno-nastavno osoblje (mrežno, grupno, individualno i na zahtjev) u pretraživanju *online* baza podataka. Ovo je jedno od rijetkih istraživanja percepcije i korištenja elektroničkih izvora od strane znanstveno-nastavnog osoblja u Hrvatskoj, a nudi vrijedan uvid u neke aspekte njihova informacijskog ponašanja. Iako je istraživanje provedeno na samo jednoj

visokoškolskoj ustanovi i njegovi zaključci nisu primjenjivi na cjelokupnu hrvatsku akademsku zajednicu, u radu se donose korisne spoznaje za poslovanje svih visokoškolskih knjižnica.

Ključne riječi: elektronički izvori, Filozofski fakultet u Osijeku, istraživanje, visokoškolske knjižnice, znanstveno-nastavno osoblje

Summary

The paper presents findings from a quantitative and qualitative study (questionnaire and semistructured interview) whose aim was to identify how teachers at Faculty of Humanities and Social Science at University of Osijek perceive and use the library and electronic resources for teaching and research purposes, with special emphasis on online databases and search engines. Findings indicate that majority of respondents uses academic library regularly (several times a month) in order to check out/return books. Almost a third reported that library space is unimportant for their academic work (teaching and study). Interestingly, respondents believe that library electronic resources are very important, although majority uses library catalogue and general search engines such as Google. As far as the library role and services are concerned, all respondents think library should offer different types of education (online, group, individual and on demand) in searching online databases. This topic has been rarely studied in Croatia, and it offers insight into some aspects of academic staff information behaviour. Although study was conducted in only one academic institution and its findings can not be generalized for entire Croatian academic community, findings can be useful for all academic libraries.

Keywords: electronic resources, Faculty of Humanities and Social Science at University of Osijek, study, academic libraries, staff

Uvod

Informacijsko-komunikacijska tehnologija (IKT) ima ogroman utjecaj na poslovanje visokoškolskih knjižnica i pružanje usluga na daljinu. Mnoge inozemne i domaće visokoškolske knjižnice, među kojima je i knjižnica Filozofskog fakulteta u Osijeku, ulažu znatan dio svoga proračuna za nabavu kvalitetnih elektroničkih izvora. Visokoškolske knjižnice po svojoj su strukturi posebna ustrojbeno jedinica u sastavu sveučilišta ili fakulteta i kao takve svoju učinkovitost i vrijednost dokazuju prikupljajući brojne pokazatelje u raznim segmentima poslovanja. Jedan od važnih segmenata poslovanja vezan uz uložena sredstva jest korištenje *online* baza podataka. Tako, primjerice, knjižnica Filozofskog fakulteta u Osijeku prati statistiku korištenja *online* baza podataka putem institucionalne pretplate više od jednog desetljeća na osnovi dostavljenih podataka, na kraju kalendarske godine, od strane službe za korisničku podršku tih baza.

U radu se iznose dosadašnje znanstvene spoznaje o tome kako znanstvenici iz različitih područja koriste elektroničke izvore, *online* baze podataka i visokoškolske knjižnice. Osim toga predstavljaju se rezultati istraživanja u kojem se proučavala uloga knjižnice Filozofskog fakulteta Osijek u nastavnom i znanstveno-istraživačkom radu znanstveno-nastavnog osoblja kao i njihova percepcija i korištenje elektroničkih izvora s naglaskom na *online* baze podataka i internetske tražilice.¹

Korištenje elektroničkih izvora među znanstvenicima

U akademskom okruženju razvoj digitalne tehnologije uvelike utječe na to kako znanstvenici traže i koriste izvore informacija za nastavu i znanstveno-istraživački rad. Prema pojedinim istraživanjima znanstvenici trebaju različite informacijske izvore kako bi obavljali svoje dužnosti. Na primjer, Jamali i Asadi u svome istraživanju dolaze do saznanja da fizičari i astronomi za pretraživanje i pronalaženje znanstvenih članaka najčešće koriste tražilicu Google (58 %), a iznenađuje podatak da manje od polovice ispitanika (46 %) nikada nije koristilo Google Scholar.² Isto tako rezultati do kojih je došao Madhusudhan pokazuju da najveći broj znanstvenika na Sveučilištu Kurukshetra u Indiji

---

¹ Dio rezultata ovog istraživanja predstavljen je na posterskom izlaganju na međunarodnoj konferenciji *Libraries in the Digital Age* (LIDA) 2016. godine.

² Usp. Jamali, Hamid R.; Asadi, Saeid. Google and the scholar: the role of Google in scientists' information-seeking behaviour. // *Online Information Review* 34, 2 (2010), str. 282-294.

čita elektroničke časopise³ (90 %), a u manjoj se mjeri služe internetom (48 %), tražilicama (38 %) i *online* bazama podataka (30 %).⁴ Slične spoznaje dobivaju Tahir, Mahmood i Shafique koji utvrđuju da većina znanstvenika iz područja humanističkih znanosti na pakistanskom sveučilištu trebaju elektroničke izvore⁵ (69 %), pri čemu nešto slabije koriste internetske tražilice (srednja ocjena 3,22) i *online* baze podataka (srednja ocjena 2,68).⁶

Određeni autori u svojim istraživanjima, pored korištenja elektroničkih izvora, proučavaju i razloge zbog kojih znanstvenici traže informacije. Arshad i Ameen u recentnijem kvantitativnom istraživanju otkrivaju da znanstvenici iz društvenih znanosti, ekonomije, menadžmenta, obrazovanja i prava na Sveučilištu Punjab, Lahore u Pakistanu često ili vrlo često pronalaze članke preko tražilice Google (90 %), Google Scholar (76 %) i mrežnih stranica s otvorenim pristupom elektroničkim časopisima (75 %) te da vrlo često ili uvijek koriste elektroničke časopise da bi pratili svoje područje znanstvenog interesa (71 %), za pisanje radova (63 %), disertacija (61 %) i za nastavu (58 %).⁷ Prema rezultatima velike ankete koju su proveli Oh i Colón-Aguirre na sveučilištima u SAD-u ispitanici percipiraju Google Scholar kao jednostavniju, dostupniju i kvalitetniju tražilicu (u odnosu na njezin dizajn sučelja i navigaciju), nego kataloge visokoškolskih knjižnica.⁸ Zabeed Ahmed u kvantitativnom istraživanju također doznaje da većina nastavnika i znanstvenika na sveučilištu u Bangladešu svakodnevno treba elektroničke izvore (78,69 %), a rjeđe se služe internetom u prostorima sveučilišne knjižnice (19,34 %).⁹ Nadalje, rezultati ankete koju su proveli Gautam i Sinha pokazuju da većina nastavnika i znanstvenika sa Sveučilišta Banaras Hindu koristi elektroničke časopise (97,32 %), a u manjoj mjeri elektroničke izvore (50,80 %) za istraživanja i nastavu.¹⁰ Prema rezultatima

---

³ Elektronički časopisi su svi oni časopisi koji se besplatno ili putem pretplate mogu čitati preko interneta.

⁴ Usp. Madhusudhan, Margam. Use of electronic resources by research scholars of Kurukshetra University. // *The Electronic Library* 28, 4 (2010), str. 492-506.

⁵ Elektronički izvori u ovom kontekstu predstavljaju sve izvore informacija koji su dostupni na internetu.

⁶ Usp. Tahir, Muhammad; Mahmood, Khalid; Shafique, Farzana. Use of electronic information resources and facilities by humanities scholars. // *The Electronic Library* 28, 1 (2010), str. 122-136.

⁷ Usp. Arshad, Alia; Ameen, Kanwal. Academic social scientists use patterns of scholarly e-journals. // *The Serials Librarian* 77, 3-4 (2019), str. 93-101.

⁸ Usp. Oh, Kyong Eun; Colón-Aguirre, Mónica. A comparative study of perceptions and use of Google Scholar and academic library discovery systems. // *College & Research Libraries* 80, 6 (2019), str. 876-891.

⁹ Usp. Zabeed Ahmed, S. M. Use of electronic resources by the faculty members in diverse public universities in Bangladesh. // *The Electronic Library* 31, 3 (2013), str. 290-312.

¹⁰ Usp. Gautam, Awadhesh Singh; Sinha, Manoj Kumar. Use of electronic resources among teachers and scholars in Banaras Hindu University, Varanasi, Uttar Pradesh (Bharat): a survey. // *International Journal of Information Dissemination and Technology* 10, 1 (2020), str. 24-30.

ankete koju su proveli Kumar i Singh znanstvenici iz Sveučilišta Babasaheb Bhimrao Ambedkar, Lucknow (Indija) traže informacije za istraživački rad (46 %) i koriste elektroničke izvore 2 puta tjedno (40,98 %) za nastavne zadatke (34 %).¹¹ Rahoo i suradnici u svom su istraživanju utvrdili da nastavnici koji rade na Sveučilištu inženjerstva i tehnologije Mehran Jamshoro, Sindh (Pakistan) informacije najviše trebaju u svrhu rješavanja trenutnih praktičnih problema (78 %) i za podučavanje (64 %), a pritom najčešće koriste elektroničke izvore (90 %) i elektroničke časopise (62 %).¹² U navedenim istraživanjima može se primijetiti da znanstvenici većinom koriste tražilicu Google iz ekonomičnih razloga kao što su jednostavnost, dostupnost i besplatan pristup izvorima.

Online baze podataka i knjižnice: izvori znanstvenih informacija

U određenim istraživanjima autore zanima kako znanstveno-nastavno osoblje koristi *online* baze podataka za pretraživanje znanstvenih i stručnih informacija. Na tom tragu Pinto, Fernandez-Marcial i Gomez-Camarero utvrđuju da je pristup bazama podataka bila jedna od najčešće korištenih usluga nastavnog osoblja i znanstvenika u španjolskim knjižnicama znanstvenih i tehničkih sveučilišta.¹³ De Groote, Shultz i Blečić otkrivaju da nastavno osoblje iz područja zdravstvenih znanosti barem jednom tjedno pretražuje bazu podataka Medline (78,5 %).¹⁴ Prema kvantitativnom istraživanju koje je proveo Dukić na Sveučilištu J. J. Strossmayera u Osijeku, *online* baze podataka najviše koriste nastavnici i znanstvenici iz područja biotehničkih (90,5 %), društvenih (89,5 %), tehničkih znanosti (88,9 %) i biomedicine (82 %), a manje oni iz prirodnih (63,6 %) i humanističkih znanosti (33,3 %). Ispitanici uglavnom smatraju da nedovoljno poznavanje

---

¹¹ Usp. Kumar, Ashwani; Singh, M. P. Online information seeking behaviour of faculty and research scholars on e-resources of Babasaheb Bhimrao Ambedkar University, Lucknow, India. // *Library Philosophy and Practice* (2018). URL: <https://digitalcommons.unl.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=5272&context=libphilprac> (2021-07-05)

¹² Usp. Rahoo, Liaqut Ali... [et al.]. Information seeking behavior of research scholars at MUET Library & Online Information Center, Jamshoro: a study. // *Library Philosophy and Practice* (2018). URL: <https://digitalcommons.unl.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=5245&context=libphilprac> (2021-07-05)

¹³ Usp. Pinto, Maria; Fernández-Marcial, Viviana; Gómez-Camarero, Carmen. The impact of information behavior in academic library service quality: a case study of the science and technology area in Spain. // *The Journal of Academic Librarianship* 36, 1 (2010), str. 70-78.

¹⁴ Usp. De Groote, Sandra L.; Shultz, Mary; Blečić, Deborah D. Information-seeking behavior and the use of online resources: a snapshot of current health sciences faculty. // *Journal of the Medical Library Association* 102, 3 (2014), str. 169. URL: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC4076125/pdf/mlab-102-03-169.pdf> (2021-07-05)

stranog jezika utječe na učinkovitost pretraživanja *online* baza podataka (srednja vrijednost 4,71) i da knjižnica nema veliku ulogu pri edukaciji korisnika u pretraživanju *online* baza podataka (srednja vrijednost 3,28).¹⁵ Ovo potvrđuju i podaci iz godišnjeg izvješća Knjižnice Filozofskog fakulteta u Osijeku iz 2016. godine¹⁶ prema kojima studenti i znanstveno-nastavno osoblje nedovoljno koriste *online* baze podataka, unatoč tome što je Fakultet uložio znatna financijska sredstva za pretplatu (institucionalna licencija).¹⁷ Khan i Haridasan dolaze do saznanja da nastavnici i znanstvenici s Fakulteta umjetnosti Sveučilišta Aligarh i Sveučilišta Delhi većinom pretražuju *online* baze podataka za nastavu i znanstveni rad koristeći jednostavno pretraživanje (89,95 %).¹⁸ S druge pak strane Arshad i Ameen uočavaju da sudionici njihova istraživanja primjenjuju napredne strategije pretraživanja te da vrlo često ili uvijek pretražuju članke u časopisima po naslovu (85 %) i ključnim riječima (84 %).¹⁹ Prema Kumaru i Singhu, ispitanici pretežno traže cjelovite tekstove (43 %) po naslovu časopisa (53,95 %), ključnim riječima (48,72 %), naslovu članka (43,69 %), a rjeđe po predmetu (30,31 %) i autoru (21,69 %).²⁰

Što se tiče posjećivanja knjižnice, iz nekih istraživanja vidljivo je da nastavnici i znanstvenici dolaze u visokoškolske ili sveučilišne knjižnice uglavnom kako bi pronašli izvore za istraživanja ili nastavu. U tom smislu, Wickramanayake otkriva da su na šrilankanskim sveučilištima gotovo svi znanstvenici tijekom godine koristili knjižnice jednom tjedno (43,67 %), svaka dva tjedna (34,48 %), jednom mjesečno (14,94 %), svakodnevno (4,59 %) i nekoliko puta godišnje (2,29 %). Knjižnicu su najčešće posjećivali kada su pisali istraživačka izvješća i članke (49,4 %), a nešto rjeđe za pripremu i provedbu istraživanja (25,2 %) ili predavanja (20,6 %).²¹ Banerjee na Sveučilištu Vidyasagar (West Bengal) dobio je nešto drukčije rezultate ankete, prema kojima istraživači knjižnicu

---

¹⁵ Usp. Dukić, Darko. Use and perceptions of online academic databases among Croatian university teachers and researchers. // *Libri* 64, 2 (2014), str. 173-184.

¹⁶ Filozofski fakultet u Osijeku je do 2017. godine bio pretplaćen na 4 *online* baze podataka, a od 2019. godine samo na 1 *online* bazu podataka (institucionalna licencija).

¹⁷ Usp. Gašo, Gordana. Aktivnosti za unapređenje kvalitete knjižničnih usluga i poslovanja Knjižnice Filozofskog fakulteta Osijek 2015. Osijek: Filozofski fakultet, 2016, str. 12. URL: <https://www.ffos.unios.hr/download/aktivnosti-za-unapređenje-kvalitete-knjiznicnih-usluga-i-poslovanja-knjiznice-filozofskog-fakulteta-osijek-2015.pdf> (2021-08-02)

¹⁸ Usp. Khan, Saima; Haridasan, Sudharma. Use of online databases in the Faculty of Arts at Aligarh Muslim University and University of Delhi. // *Journal of Library & Information Science* 5, 1 (2015), str. 1-16. URL: <http://irjilis.com/wp-content/uploads/2015/05/1-IR-266.pdf> (2021-07-05)

¹⁹ Usp. Arshad, Alia; Ameen, Kanwal. Nav. dj.

²⁰ Usp. Kumar, Ashwani; Singh, M.P. Nav. dj.

²¹ Usp. Wickramanayake, Lalith. Information-seeking behavior of management and commerce faculty in Sri Lankan universities. // *Library Review* 59, 8 (2010), str. 624-636.

posjećuju ponajviše mjesečno (45 %) i tjedno (30 %), a rjeđe 2-3 puta tjedno (15 %) i svaki dan (10 %), pri čemu najveći broj njih provede u knjižnici do 2 sata (78 %). Knjižnica se koristi za istraživački rad (37 %), proučavanje (25 %), čitanje časopisa (16 %), a u manjoj mjeri za posudbu građe.²² Rather i Ganaie u nešto većem kvantitativnom istraživanju također saznaju da znanstvenici sa Sveučilišta Kashmir (Indija) traže informacije za istraživanja (80 %) i za pripremu nastave (29,2 %) preko knjižnice (56,3 %) i da većina njih posjeti knjižnicu 2-3 puta tjedno (38,1 %) ili svaki dan (27,7 %), a u njoj ostaju 1-2 sata (41 %) i 3-4 sata (22,7 %).²³

Pojedina istraživanja ukazuju na to da znanstveno-nastavno osoblje koristi različite knjižnične izvore i usluge. Na primjer, istraživanje koje su proveli Borrego i Anglada pokazalo je da za traženje literature nastavnici koriste knjižnični katalog i zbirke te da većina ispitanika (78 %) smatra knjižnicu važnom za pristup izvorima.²⁴ Isto tako Trivedi i Bhatt u kvantitativnom istraživanju dolaze do otkrića da znanstvenici iz društvenih znanosti i lingvistike sa Sveučilišta Gujarat (Indija) za istraživanja i pisanje radova koriste elektroničke i tiskane izvore, referentnu zbirku, knjige i časopise iz knjižnice.²⁵ De Groote, Shultz i Blečić uočavaju da nešto više od polovice ispitanika (60 %) fotokopira članke iz časopisa koji se nalaze u knjižnici, 40 % njih čita tiskane članke iz knjižnice, a samo 18 % nastavnog osoblja koristi knjižnicu za pristup *online* izvorima.²⁶ Singh u kvantitativnom istraživanju slično utvrđuje da znanstvenici na Sveučilištu Sri Guru Granth Sahib dolaze u knjižnicu radi posudbe knjiga (27,1 %), proučavanja građe (24,4 %) ili korištenja referentnih izvora (12,5 %). Nešto manje od polovice ispitanika (42,75 %) pristupa elektroničkim izvorima iz sveučilišne knjižnice, a najmanje preferiraju usluge fotokopiranja (14,5 %) i online knjižnične usluge (9,8 %).²⁷ Za razliku od toga Rahoo i

---

²² Usp. Banerjee, Biplab. Information seeking behavior of research scholars of Vidyasagar University, West Bengal. // Library Philosophy and Practice (2019). URL: <https://digitalcommons.unl.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=6008&context=libphilprac> (2021-07-05)

²³ Usp. Rather, Mudasir Khazer; Ganaie, Shabir Ahmad. Modeling information seeking behavior of scholarly community. // Library Philosophy and Practice (2017). URL: <https://digitalcommons.unl.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=4278&context=libphilprac> (2021-07-05)

²⁴ Usp. Borrego, Ángel; Anglada, Lluís. Faculty information behaviour in the electronic environment: attitudes towards searching, publishing and libraries. // New Library World 117, 3-4 (2016), str. 173-185.

²⁵ Usp. Trivedi, Dharmendra; Bhatt, Atul. Contemporary trends of information seeking behaviour of research scholars of Gujarat University: a case study. // Library Philosophy and Practice (2018). URL: <https://digitalcommons.unl.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=5290&context=libphilprac> (2021-07-05)

²⁶ Usp. De Groote, Sandra L.; Shultz, Mary; Blečić, Deborah D. Nav. dj., str. 169.

²⁷ Usp. Singh, Inderjeet. Awareness and use of library resources and services by the research scholars and post graduate students of Sri Guru Granth Sahib World University Fatehgarh Sahib. // International Journal of Information Dissemination and Technology 8, 2 (2018), str. 111-115.

suradnici doznaju da nastavnici u velikoj mjeri koriste sveučilišnu knjižnicu (84 %) i pristupaju elektroničkim izvorima preko pretplate knjižnica i osobne pretplate (60 %).²⁸ Iz nekih istraživanja može se uočiti da znanstveno-nastavno osoblje rijetko ili uopće ne sudjeluje u edukaciji o korištenju elektroničkih izvora koje organiziraju knjižnice.²⁹

Uloga visokoškolskih knjižničara

Obilje informacija u virtualnoj sredini predstavlja izazov za visokoškolske knjižničare koji, prema Machali, trebaju biti medijatori i suradnici „između podataka i korisnika, između korisnika i korisnika, između podataka i sustava te između više sustava istodobno“.³⁰ Također, Ge smatra da knjižničari trebaju pružati posredničke usluge kako bi pomogli korisnicima u upravljanju informacijama te na taj način olakšali istraživanje i podučavanje. Nadalje, knjižničari trebaju osmisliti edukacijske programe prilagođene različitim skupinama korisnika te provesti dodatna istraživanja o ponašanju korisnika pri traženju informacija kako bi mogli zadovoljiti potrebe svojih korisnika. Po njemu, visokoškolske knjižnice trebaju integrirati tehnologiju i tradicionalne usluge, čineći knjižnice prolazima prema izvorima tiskanih i elektroničkih informacija, što će potaknuti korištenje knjižnica i povećati zadovoljstvo korisnika.³¹ I Warwick i suradnici ističu tradicionalnu ulogu knjižnice kao posrednika između korisnika i informacija. Navode da znanstvenici svoju knjižnicu smatraju dragocjenom poveznicom s kvalitetnom informacijom te sigurnim načinom pristupanja velikim zbirkama informacija. Knjižnica za njih predstavlja dodatnu sigurnost kvalitete elektroničkih izvora, a od knjižničara se očekuje posjedovanje novih vještina i stručnog znanja te poznavanje informacijskih tehnologija.³² Vilar i suradnici smatraju da je pojava elektroničkih izvora imala brojne

²⁸ Usp. Rahoo, Liaqut Ali... [et al.]. Nav. dj.

²⁹ Usp. Vilar, Polona... [et al.]. Are librarians familiar with information seeking behaviour of teachers and researchers in their respective institutions? // Libraries in the Digital Age (LIDA) Proceedings / uredio Pehar, Franjo. Zadar : University of Zadar, Department of Information Sciences, 2012. URL: <http://www.informatika.bf.uni-lj.si/bibliography/Are%20librarians%20familiar%20with%20information%20seeking%20behaviour%20of%20teachers%20and%20researchers%20in%20their%20respective%20institutions.pdf> (2021-07-05). Madhusudhan, Margam. Nav. dj. Tahir, Muhammad; Mahmood, Khalid; Shafique, Farzana. Nav. dj. Wickramanayake, Lalith. Nav. dj. De Groot, Sandra L.; Shultz, Mary; Blecic, Deborah D. Nav. dj.

³⁰ Machala, Dijana. Knjižničarske kompetencije: pogled na razvoj profesije. Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada : Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, 2015. Str. 114.

³¹ Usp. Ge, Xuemel. Information-seeking behavior of social sciences and humanities researchers in the Internet age. Knoxville: University of Tennessee, 2005. Str. 64. URL: https://trace.tennessee.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=3256&context=utk_gradthes (2021-08-02)

³² Usp. Warwick, Claire... [et al.]. Library and information resources and users of digital resources in the humanities. // Program: electronic library and information systems 42, 1(2008), str. 5-27.

posljedice za visokoškolske knjižnice, u smislu tehnologije koju one čine dostupnom korisnicima, korištenje knjižničnog prostora, usluga, edukacija korisnika i kompetencija koje su potrebne za visokoškolskog knjižničara.³³ Kao i Ge, ističu potrebu za istraživanjem informacijskih potreba i ponašanja korisnika radi pružanja smjernica za budući razvoj knjižničnih zbirki.³⁴ Nadalje, rezultati istraživanja De Grootea, Shultza i Blecica ukazuju da nezadovoljstvo mrežnim stranicama knjižnice može pridonijeti slabom korištenju nekih izvora, te da baze podataka, društveni mediji, kao i ostale usluge i alati trebaju bolju promidžbu i edukaciju. Nastavnici su pokazali sklonost za online-tečajeve što znači da oni žele edukaciju koja je dostupna 24 sata dnevno kako bi se mogli educirati prema potrebi i kad imaju vremena. Osim toga, mrežna stranica knjižnice treba osigurati ravnomjeran, korisniku jednostavan pristup elektroničkim izvorima, promovirati knjižnične alate kao što su izravne poveznice na cjelovit tekst, kao i druge vrste baza podataka kao i pružanje podrške.³⁵

Iako znanstveno-nastavno osoblje sve rjeđe posjećuje visokoškolsku knjižnicu, Borrego i Anglada ističu da velik broj istraživača nije svjestan da je većina elektroničkih izvora koje koriste, dostupna zahvaljujući pretplatama putem njihove visokoškolske knjižnice, odnosno putem institucionalne licencije. Dok većina izražava visoko mišljenje o knjižničnom osoblju i njihovim uslugama, najviše prigovora odnosi se na raznolikost i složenost pretraživanja sučelja. Međutim, sklonost internetskim tražilicama i kritiziranje kompleksnosti tradicionalnih bibliografskih alata odražavaju korisničku sklonost pristupa elektroničkoj zbirci i nemogućnost osiguravanja pristupa znanstvenim informacijama s jednog sučelja.³⁶

Istraživanje

Ciljevi, istraživačka pitanja i metodologija

Budući da u Hrvatskoj nedostaje istraživanja o tome na koji način znanstveno-nastavno osoblje koristi elektroničke izvore i visokoškolske knjižnice, cilj je istraživanja bio utvrditi kako znanstveno-nastavno osoblje Filozofskog fakulteta u Osijeku percipira i

³³ Usp. Vilar, Polona... [et al.]. Nav.dj., str. 2.

³⁴ Isto, str. 1.

³⁵ Usp. De Grootea, Sandra L.; Shultz, Mary; Blecic, Deborah D. Nav. dj., str. 175.

³⁶ Usp. Borrego, Ángel; Anglada, Lluís. Nav.dj., str. 178.

koristi visokoškolsku knjižnicu, elektroničke izvore i opće tražilice poput Google-a u svom nastavnom i znanstveno-istraživačkom radu.

Istraživanjem se pokušalo odgovoriti na sljedeća istraživačka pitanja:

1. Kako znanstveno-nastavno osoblje Filozofskog fakulteta u Osijeku percipira visokoškolsku knjižnicu (fizički prostor) i njezine elektroničke izvore?
2. U kojoj mjeri i kako znanstveno-nastavno osoblje Filozofskog fakulteta u Osijeku koristi visokoškolsku knjižnicu?
3. U kojoj mjeri i kako koriste knjižnične elektroničke izvore (posebno *online* baze podataka)?
4. Na koji način djelatnici Knjižnice mogu pomoći znanstveno-nastavnom osoblju Filozofskog fakulteta u Osijeku pri korištenju elektroničkih izvora?

Istraživanje je provedeno od siječnja do ožujka 2016. godine uz pomoć anonimnog online upitnika koji se sastojao od 22 pitanja (pitanja s višestrukim odgovorima i otvorenim pitanjima) koji se mogu podijeliti u sljedeće skupine: opća demografska pitanja (npr. spol, znanstveno područje, zvanje) te percepciju i korištenje visokoškolske knjižnice (njezina fizičkog prostora) i elektroničkih izvora od strane znanstveno-nastavnog osoblja Filozofskog fakulteta u Osijeku. Zamolba za ispunjavanje upitnika, koji je bio dostupan putem poveznice, dostavljena je elektroničkom poštom znanstveno-nastavnom osoblju Filozofskog fakulteta u Osijeku (N = 141)³⁷.

Upitnik je ispunilo 73 ispitanika (odaziv 51,8 %). Podaci dobiveni iz anketnih upitnika uzeti su kao osnova za provedbu polustrukturiranih intervjua kako bi se steklo dublje razumijevanje percepcije i iskustva znanstveno-nastavnog osoblja u korištenju elektroničkih izvora te njihove percepcije visokoškolske knjižnice i njezine uloge u osiguravanju pristupa *online* bazama podataka i pružanju podrške pri njihovom pretraživanju. Intervjuirano je 11 ispitanika koji su sudjelovali i u kvantitativnom dijelu istraživanja te su u upitniku naveli da žele sudjelovati u nastavku istraživanja. Kvantitativni podaci analizirani su uz pomoć programa za statističku analizu SPSS, a otvorena pitanja (i u anketi i u intervjuu) kodirana su i analizirana ručno. U nastavku se iznose samo neki rezultati istraživanja koji su relevantni za tematiku rada.

---

³⁷ U vrijeme istraživanja na Filozofskom fakultetu u Osijeku bio je zaposlen 141 član znanstveno-nastavnog osoblja na osam odsjeka i dvije katedre.

Rezultati istraživanja

Opći podaci o ispitanicima

U kvantitativnom i kvalitativnom dijelu istraživanja većina ispitanika bile su žene (anketni upitnik 55, 75,3 %, intervju 7), iz područja humanističkih znanosti (anketni upitnik 46, 63,1 %, intervju 8). Ova je struktura ispitanika u uzorku reprezentativna za opći sastav znanstveno-nastavnog osoblja Filozofskog fakulteta u Osijeku (Tablica 1).

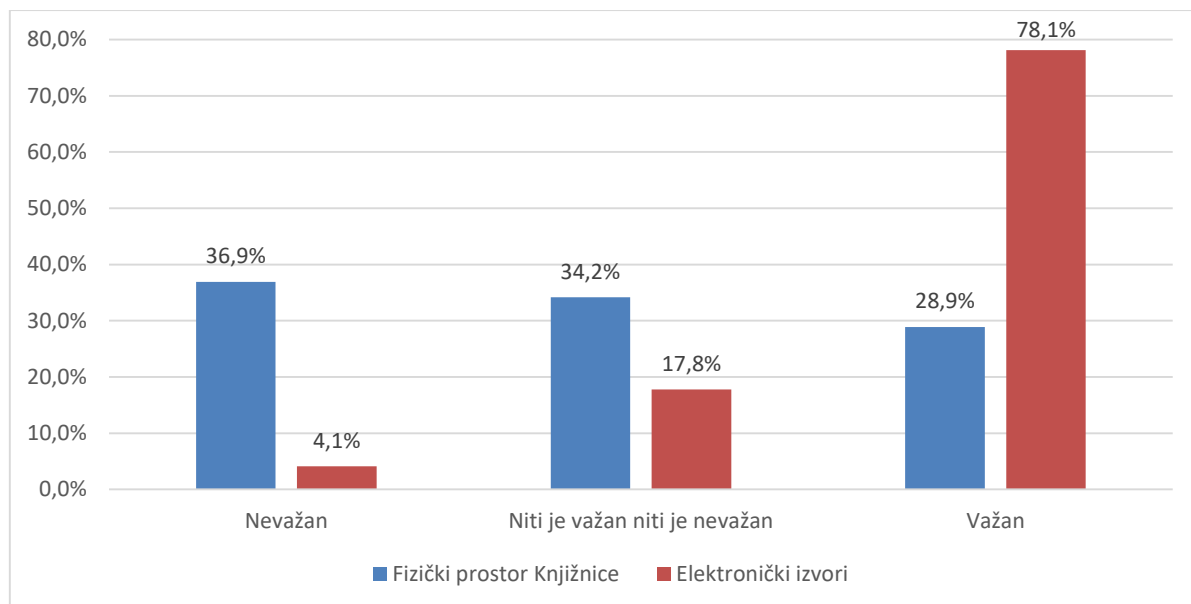
Opći podaci	Anketni upitnik		
	N	%	N
Spol			
Ženski	55	75,3	7
Muški	18	24,7	4
Znanstveno područje			
Humanističke znanosti	46	63,1	8
Društvene znanosti	27	36,9	3
Zvanje			
znanstveni novak / asistent	16	21,9	3
poslijedoktorand / viši asistent	11	15,1	1
lektor/predavač	1	1,4	
viši lektor / viši predavač	5	6,8	
Docent	27	37,0	7
izvanredni profesor	8	11,0	
Profesor	4	5,5	
profesor u trajnom zvanju	1	1,4	
Ukupno	73	100	11

Tablica 1. Opći podaci o ispitanicima

Percepcija knjižnice Filozofskog fakulteta u Osijeku i elektroničkih izvora

Kako bi se upoznali s njihovom percepcijom visokoškolske knjižnice i njezinih izvora, zanimala nas je važnost fizičkog prostora knjižnice Filozofskog fakulteta u Osijeku i njezinih elektroničkih izvora za nastavni i znanstveno-istraživački rad ispitanika.

Nešto više od trećine ispitanika (27, 36,9 %) naznačilo je da fizički prostor visokoškolske knjižnice nije važan za njihov nastavni i znanstveno-istraživački rad. Najveći broj ispitanika (57, 78,1 %) odgovorio je da su knjižnični elektronički izvori važni za njihov nastavni i znanstveno-istraživački rad (Slika 1).

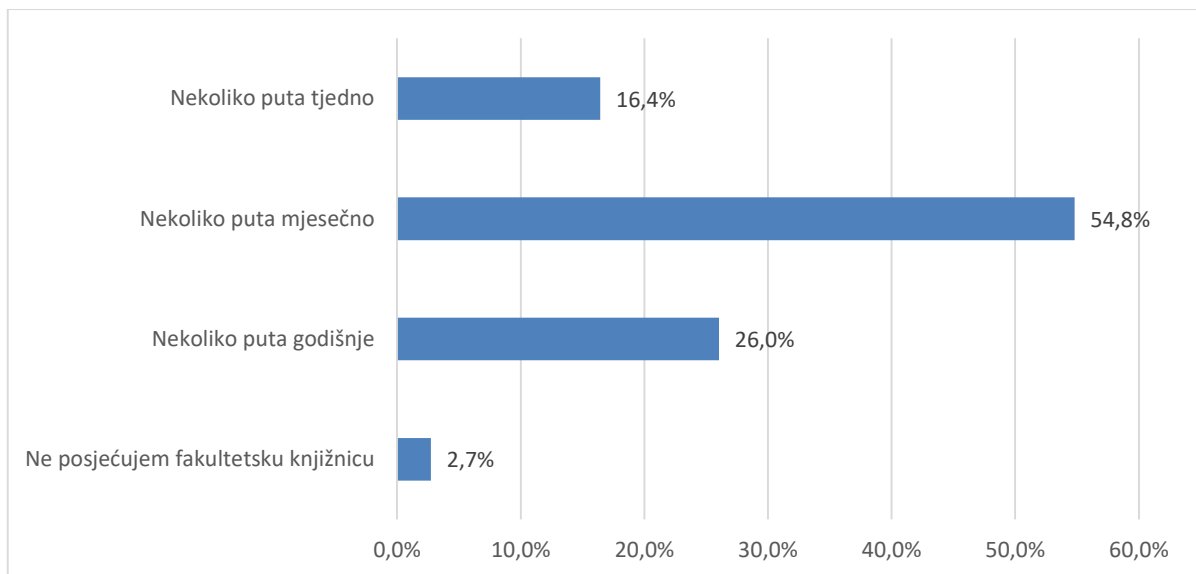

Slika 1. Važnost fizičkog prostora Knjižnice i knjižničnih elektroničkih izvora

Zanimljivo je da je na pitanje kako bi se odrazilo potencijalno ukidanje pretplate na znanstvene baze podataka na njihov nastavni i znanstveno-istraživački rad, nešto manje od polovice ispitanika u intervjuu (pet ispitanika) odgovorilo da to ne bi ili ne bi značajno utjecalo na njihov nastavni i znanstveno-istraživački rad.

Korištenje knjižnice Filozofskog fakulteta u Osijeku

Na pitanje o učestalosti posjeta knjižnici Filozofskog fakulteta u Osijeku, većina ispitanika izjavila je da posjećuje Knjižnicu nekoliko puta mjesečno (40, 54,8 %). Oko četvrtine ispitanika dolazi u Knjižnicu nekoliko puta godišnje (19, 2 %), a manji broj njih nekoliko puta tjedno (12, 16,4 %). Nitko od ispitanika ne koristi svakodnevno fizički prostor Knjižnice, a samo su dva (2,7 %) ispitanika rekla da nikada ne posjećuju Knjižnicu (Slika 2).

Slika 2. Učestalost posjećivanja visokoškolske knjižnice

Kako bi se razumjelo što ispitanici rade u Knjižnici, korištena je metoda kritičnog događaja. Naime, ispitanici su zamoljeni da se prisjete svog posljednjeg posjeta Knjižnici i opišu što su radili i koliko su dugo tamo boravili. Rezultati su otkrili da je većina ispitanika (65, 91,5 %) ostala u knjižnici do 15 minuta. Samo šestero ispitanika (8,5 %) ostalo je tamo više od 15 minuta. Nitko se od ispitanika nije zadržao u Knjižnici dulje od 30 minuta. Vezano uz svoju aktivnost u Knjižnici, većina ispitanika izjavila je da su tijekom svog posljednjeg posjeta posudili ili vratili knjižničnu građu (64, 87,7 %) dok se nešto više od trećine njih konzultiralo s knjižničarima o pronalaženju i nabavi potrebne knjižnične građe, koristilo usluge međuknjižnične posudbe ili tražilo potvrdu o indeksiranosti i citiranosti radova za potrebe napredovanja u zvanjima, prijave na projekte i sl. (26, 35,6 %). Ostali rezultati mogu se vidjeti u Tablici 2.

Aktivnosti	N (%)
Posuđivanje/vraćanje knjižne građe	64 (87,7 %)
Konzultacije s knjižničarima (pronalaženje i nabava literature, međuknjižnična posudba, potvrda o indeksiranosti i citiranosti i dr.)	26 (35,6 %)
Samostalno pregledavanje knjižne građe na policama	22 (30,1 %)

Korištenje knjižne građe koja se ne posuđuje (časopisi, rječnici, enciklopedije)	18 (24,7 %)
Korištenje računala, skenera, pisača	3 (4,1 %)
Rad u čitaonicama	3 (4,1 %)

Tablica 2. Aktivnosti u visokoškolskoj knjižnici prilikom posljednje posjete

Korištenje elektroničkih izvora

Na pitanje o vrsti elektroničkih izvora koje koriste u svrhu nastavnog i znanstveno-istraživačkog rada, najveći broj ispitanika naveo je opće tražilice, kao što su Google (69, 94,5 %) i knjižnični katalog Filozofskog fakulteta u Osijeku (64, 87,7 %). Zanimljivo je da dok je gotovo tri četvrtine ispitanih (49, 67,1 %) navelo da koristi *online* baze podataka kojima je pristup omogućen putem nacionalne ili institucionalne (vlastite) pretplate, nešto više od polovice (39, 53,4 %) koristilo je Wikipediju (Tablica 3).

Elektronički izvori	N (%)
Opće tražilice	69 (94,5 %)
Besplatne online baze podataka	67 (91,8 %)
Knjižnični katalog	64 (87,7 %)
<i>Online</i> baze podataka (putem pretplata)	49 (67,1 %)
Wikipedia	39 (53,4 %)

Tablica 3. Korištenje elektroničkih izvora

U nastavku intervjua ispitanici su zamoljeni da povežu dobivene rezultate o korištenju elektroničkih izvora sa svojim osobnim iskustvima. Većina intervjuiranih ispitanika (devet ispitanika) složila se da je to vrlo slično njihovim osobnim iskustvima jer koriste opće tražilice (Google) češće nego *online* baze podataka. Na pitanje o razlozima za to, ispitanici su pojasnili da je to uglavnom zato što imaju naviku korištenja Googlea (šest ispitanika) i zbog jednostavnosti pretraživanja (pet ispitanika). Budući da je nekoliko ispitanika (tri ispitanika) izjavilo da pretraživanje *online* baze podataka vremenski duže traje od pretraživanja Googlea, da traži veći napor pri pretraživanju i da nemaju potrebne vještine za pretraživanje *online* baza podataka, ispitanici su zamoljeni

da opišu kako obično pretražuju *online* baze podataka i procijene doživljavaju li sebe kao iskusne ili neiskusne korisnike *online* baza podataka. većina (7 ispitanika) izjavila je da koristi isključivo jednostavno pretraživanje, samo četiri ispitanika primjenjuje napredne strategije pretraživanja, uključujući Booleove operatore, skraćivanje, korištenje sinonima i sl. Samo 4 ispitanika vjeruju da su iskusni u pretraživanju *online* baza podataka. Troje ispitanika reklo je da je njihov nedostatak vještine pretraživanja *online* baza podataka djelomično rezultat činjenice da svaka *online* baza podataka ima svoje sučelje i specifične tehnike pretraživanja.

Dva ispitanika naglasila su da više vole Google jer mogu koristiti hrvatske pojmove za pretraživanje i preuzeti publikacije na hrvatskom jeziku, dok *online* bazama podataka nedostaju publikacije na hrvatskom jeziku. S druge strane, iako su neki ispitanici naveli da *online* baze podataka pružaju pristup relevantnim i visokokvalitetnim izvorima informacija (4 ispitanika), sedmero njih izjavilo je da im se sviđa Google jer nudi brz i jednostavan pristup dovoljno dobrim publikacijama te sve više nudi pristup cjelovitim tekstovima. Dva ispitanika navela su da je Google sveobuhvatniji od *online* baza podataka jer mogu pristupiti različitim vrstama publikacija (npr. siva literatura), filmovima i slikama koje smatraju važnima za, primjerice, nastavne svrhe.

Uloga knjižnice Filozofskog fakulteta u Osijeku

Ispitanici su potom zamoljeni da razmisle o načinima na koje bi im knjižnica Filozofskog fakulteta u Osijeku mogla olakšati upotrebu *online* baza podataka. Svi su ispitanici naveli da bi im Knjižnica trebala ponuditi različite vrste edukacije (uživo, online, individualno i na zahtjev) u pretraživanju *online* baza podataka. Iako Knjižnica već nudi određene edukacije o pretraživanju *online* baza podataka, postojeće radionice prvenstveno su usmjerene na studente. Ovi rezultati upućuju na to da bi djelatnice Knjižnice trebale organizirati edukacije o pretraživanju *online* baza podataka (online tečajevi, radionice, tečajevi na zahtjev) i za znanstveno-nastavno osoblje. Zanimljivo je da je troje ispitanika izjavilo da Knjižnica treba aktivnije promovirati dostupne *online* baze podataka među znanstveno-nastavnim osobljem. Većina ispitanika (7 ispitanika) zadovoljna je načinom na koji su *online* baze podataka organizirane i dostupne na mrežnoj stranici Knjižnice.

Zaključna rasprava

Istraživanje predstavljeno u ovom radu imalo je za cilj utvrditi kako znanstveno-nastavno osoblje Filozofskog fakulteta u Osijeku percipira i koristi elektroničke izvore u svom nastavnom i znanstveno-istraživačkom radu, s naglaskom na *online* baze podataka, internetske tražilice i usluge koje koriste u knjižnici. Rezultati istraživanja pokazuju da većina znanstveno-nastavnog osoblja koristi visokoškolsku knjižnicu nekoliko puta mjesečno za posudbu ili vraćanje knjižnične građe, što su u nešto manjem postotku također utvrdili Rather i Ganaie te Banerjee.³⁸ Istovremeno zanimljivo je da fizički prostor knjižnice više od trećine ispitanika smatra nevažnim za svoj nastavni i znanstveno-istraživački rad. S druge pak strane, znanstveno-nastavno osoblje procijenilo je elektroničke izvore važnima za svoj rad, što su potvrdila i neka ranije provedena istraživanja.³⁹

Iako je Filozofski fakultet u Osijeku usmjeravao relativno velik dio knjižničnog proračuna na pretplatu na *online* baze podataka⁴⁰, učestalost korištenja *online* baza podataka bila je niska i znatno ispod očekivanja, a razlog tome je što je pristup tim bazama bio reguliran rasponom IP-adresa računala u sustavu Fakulteta te ih se nije moglo pretraživati od kuće nego samo na Fakultetu.⁴¹ Takvi su rezultati u suprotnosti sa spoznajama koje su dobili Pinto, Fernandez-Marcial i Gomez-Camarero, Dukić, Khan i Haridasan, Arshad i Ameen te Kumar i Singh prema kojima znanstvenici u većoj mjeri koriste baze podataka.⁴² S druge pak strane, velika većina ispitanika u nastavne i znanstveno-istraživačke svrhe koristi knjižnični katalog, ali i opće tražilice kao što je Google što je u skladu s mnogim prethodnim istraživanjima.⁴³

Neke od zanimljivih promjena vidljive su i iz intervjua s ispitanicima gdje je nešto manje od polovice odgovorilo da potencijalno ukidanje pretplate na znanstvene baze

---

³⁸ Usp. Rather, Mudasir Khazer; Ganaie, Shabir Ahmad. Nav. dj. Banerjee, Biplab. Nav. dj.

³⁹ Usp. Pinto, Maria; Fernández-Marcial, Viviana; Gómez-Camarero, Carmen. Nav. dj. Tahir, Muhammad; Mahmood, Khalid; Shafique, Farzana. Nav. dj. Wickramanayake, Lalith. Nav. dj. De Groote, Sandra L.; Shultz, Mary; Blečić, Deborah D. Nav. dj. Borrego, Ángel; Anglada, Lluís. Nav. dj. Arshad, Alia; Ameen, Kanwal. Nav. dj. Kumar, Ashwani; Singh, M. P. Nav. dj. Rahoo, Liaqut Ali... [et al.]. Nav. dj.

⁴⁰ Za 2015. godinu izdvojeno je 79.049,85 kuna na pretplatu na *online* baze podataka.

⁴¹ Usp. Gašo, Gordana. Nav. dj., str. 12.

⁴² Usp. Pinto, Maria; Fernández-Marcial, Viviana; Gómez-Camarero, Carmen. Nav. dj. Dukić, Darko. Nav. dj. Khan, Saima; Haridasan, Sudharma. Nav. dj. Arshad, Alia; Ameen, Kanwal. Nav. dj. Kumar, Ashwani; Singh, M. P. Nav. dj.

⁴³ Usp. Madhusudhan, Margam. Nav. dj. Jamali, Hamid R.; Asadi, Saeid. Nav. dj. Tahir, Muhammad; Mahmood, Khalid; Shafique, Farzana. Nav. dj. De Groote, Sandra L.; Shultz, Mary; Blečić, Deborah D. Nav. dj. Borrego, Ángel; Anglada, Lluís. Nav. dj. Arshad, Alia; Ameen, Kanwal. Nav. dj. Oh, Kyong Eun; Colón-Aguirre, Mónica. Nav. dj.

podataka ne bi ili ne bi značajno utjecalo na njihov nastavni i znanstveno-istraživački rad. Naime, jedan od razloga je i taj što je veći dio ispitanika iz područja humanističkih znanosti od kojih dio njih za svoj nastavni i znanstveno-istraživački rad koristi isključivo izvore na hrvatskom jeziku, ali i taj što do cjelovitih znanstvenih članaka/knjiga dolaze putem opće tražilice kao što je Google ili putem piratskih mrežnih stranica kao što su LibGen, Sci-Hub. Jedna od važnih smjernica u planiranju nabave *online* baza podataka je praćenje stvarnih potreba znanstvene zajednice na nacionalnoj razini te povećanje pristupa inozemnim znanstvenim publikacijama i bazama podataka, čime se izravno utječe na povećanje vidljivosti hrvatskih znanstvenika, kao i njihovih rezultata istraživanja.

Iz intervjua je vidljivo da svi ispitanici navode potrebu za edukacijskim uslugama Knjižnice namijenjenih znanstveno-nastavnom osoblju o čemu govore i neka ranija istraživanja.⁴⁴ Iako Knjižnica pruža znanstveno-nastavnom osoblju pomoć pri pretraživanju *online* baza podataka, korištenju složenijih informacijskih sustava te povremeno organizira edukacije o aktualnim temama (o bibliometriji, otvorenom pristupu, autorskopравnim pitanjima i sl.), postojeće radionice prvenstveno su usmjerene na studente.

Premda je istraživanje provedeno na samo jednoj visokoškolskoj ustanovi i na malom uzorku ispitanika te nije moguće utvrditi postoje li razlike u korištenju elektroničkih izvora i *online* baza podataka s obzirom na znanstveno područje, dob ili zvanje niti su zaključci istraživanja primjenjivi na cjelokupnu hrvatsku znanstvenu zajednicu, riječ je o jednom od rijetkih istraživanja percepcije i korištenja elektroničkih izvora od strane znanstveno-nastavnog osoblja u Hrvatskoj, a nudi vrijedan uvid u neke aspekte njihovog informacijskog ponašanja.

Iako rezultati istraživanja pokazuju da znanstveno-nastavno osoblje sve rjeđe posjećuje fizički prostor visokoškolske knjižnice, oni i dalje pridaju važnost njezinoj ulozi aktivnog sudionika u obrazovnom procesu te možemo zaključiti da knjižnica treba kontinuirano educirati svoje korisnike, ali u skladu s njihovim potrebama.

Dobivene spoznaje upućuju na činjenicu da visokoškolske knjižnice trebaju slijediti korisnička očekivanja prilagođavajući svoje usluge njihovim potrebama. To pred knjižnice postavlja velike zahtjeve, ali im istodobno pruža priliku da promijene svoj položaj,

---

⁴⁴ Usp. Vilar, Polona... [et al.]. Nav. dj. De Groote, Sandra L.; Shultz, Mary; Blečić, Deborah D. Nav. dj.

odnosno da ukažu na važnost svoje uloge koju mogu i trebaju obavljati u suvremenom društvu.

Daljnja istraživanja bi mogla proučavati informacijske potrebe znanstveno-nastavnog osoblja s obzirom na znanstveno područje kojem pripadaju kao i čimbenike koji utječu na promjene u njihovom ponašanju pri traženju i korištenju informacija kako bi im pritom visokoškolske knjižnice mogle ponuditi odgovarajuće *online* izvore i usluge. Konkretnije longitudinalnim istraživanjem trebalo bi kontinuirano pratiti promjene u korištenju elektroničkih izvora i *online* baza podataka koje knjižnica osigurava znanstveno-nastavnom osoblju na Filozofskom fakultetu u Osijeku.

Literatura

Arshad, Alia; Ameen, Kanwal. Academic social scientists use patterns of scholarly e-journals. // *The Serials Librarian* 77, 3-4 (2019), str. 93-101.

Banerjee, Biplab. Information seeking behavior of research scholars of Vidyasagar University, West Bengal. // *Library Philosophy and Practice* (2019). URL: <https://digitalcommons.unl.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=6008&context=libphilprac> (2021-07-05)

Borrego, Ángel; Anglada, Lluís. Faculty information behaviour in the electronic environment: attitudes towards searching, publishing and libraries. // *New Library World* 117, 3-4 (2016), str. 173-185.

De Groote, Sandra L.; Shultz, Mary; Blečić, Deborah D. Information-seeking behavior and the use of online resources: a snapshot of current health sciences faculty. // *Journal of the Medical Library Association* 102, 3 (2014), str. 169-176. URL: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC4076125/pdf/mlab-102-03-169.pdf> (2021-07-05)

Dukić, Darko. Use and perceptions of online academic databases among Croatian university teachers and researchers. // *Libri* 64, 2 (2014), str. 173-184.

Gašo, Gordana. Aktivnosti za unapređenje kvalitete knjižničnih usluga i poslovanja Knjižnice Filozofskog fakulteta Osijek 2015. Osijek: Filozofski fakultet, 2016. URL: <https://www.ffos.unios.hr/download/aktivnosti-za-unapredenje-kvalitete-knjiznicnih-usluga-i-poslovanja-knjiznice-filozofskog-fakulteta-osijek-2015.pdf> (2021-08-02)

Gautam, Awadhesh Singh; Sinha, Manoj Kumar. Use of electronic resources among teachers and scholars in Banaras Hindu University, Varanasi, Uttar Pradesh (Bharat): a survey. // *International Journal of Information Dissemination and Technology* 10, 1 (2020), str. 24-30.

Ge, Xuemel. Information-seeking behavior of social sciences and humanities researchers in the Internet age. Knoxville: University of Tennessee, 2005. URL: https://trace.tennessee.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=3256&context=utk_gradthes (2021-08-02)

Jamali, Hamid R.; Asadi, Saeid. Google and the scholar: the role of Google in scientists' information-seeking behaviour. // *Online Information Review* 34, 2 (2010), str. 282-294.

Khan, Saima; Haridasan, Sudharma. Use of online databases in the Faculty of Arts at Aligarh Muslim University and University of Delhi. // *Journal of Library & Information Science* 5, 1 (2015), str. 1-16. URL: <http://irjlis.com/wp-content/uploads/2015/05/1-IR-266.pdf> (2021-07-05)

Kumar, Ashwani; Singh, M. P. Online information seeking behaviour of faculty and research scholars on e-resources of Babasaheb Bhimrao Ambedkar University, Lucknow, India. // *Library Philosophy and Practice* (2018). URL: <https://digitalcommons.unl.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=5272&context=libphilprac> (2021-07-05)

Machala, Dijana. *Knjižničarske kompetencije: pogled na razvoj profesije*. Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada : Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, 2015.

Madhusudhan, Margam. Use of electronic resources by research scholars of Kurukshetra University. // *The Electronic Library* 28, 4 (2010), str. 492-506.

Oh, Kyong Eun; Colón-Aguirre, Mónica. A comparative study of perceptions and use of Google Scholar and academic library discovery systems. // *College & Research Libraries* 80, 6 (2019), str. 876-891.

Pinto, Maria; Fernández-Marcial, Viviana; Gómez-Camarero, Carmen. The impact of information behavior in academic library service quality: a case study of the science and technology area in Spain. // *The Journal of Academic Librarianship* 36, 1 (2010), str. 70-78.

Rahoo, Liaqaut Ali; Nagar, Muhammad Ali Khan; Kalhoro, Maryam; Abro, Qurat-ul-Ain; Kalhoro, Shadab. Information seeking behavior of research scholars at MUET Library & Online Information Center, Jamshoro: a study. // *Library Philosophy and Practice* (2018). URL: <https://digitalcommons.unl.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=5245&context=libphilprac> (2021-07-05)

Rather, Mudasir Khazer; Ganaie, Shabir Ahmad. Modeling information seeking behavior of scholarly community. // *Library Philosophy and Practice* (2017). URL: <https://digitalcommons.unl.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=4278&context=libphilprac> (2021-07-05)

Singh, Inderjeet. Awareness and use of library resources and services by the research scholars and post graduate students of Sri Guru Granth Sahib World University Fatehgarh Sahib. // *International Journal of Information Dissemination and Technology* 8, 2 (2018), str. 111-115.

Tahir, Muhammad; Mahmood, Khalid; Shafique, Farzana. Use of electronic information resources and facilities by humanities scholars. // *The Electronic Library* 28, 1 (2010), str. 122-136.

Trivedi, Dharmendra; Bhatt, Atul. Contemporary trends of information seeking behaviour of research scholars of Gujarat University: a case study. // *Library Philosophy and Practice* (2018). URL: <https://digitalcommons.unl.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=5290&context=libphilprac> (2021-07-05)

Vilar, Polona; Bartol, Tomaž; Pisanski, Jan; Južnič, Primož. Are librarians familiar with information seeking behaviour of teachers and researchers in their respective institutions? // Libraries in the Digital Age (LIDA) Proceedings / uredio Pehar, Franjo. Zadar : University of Zadar, Department of Information Sciences, 2012. URL: <http://www.informatika.bf.uni-lj.si/bibliography/Are%20librarians%20familiar%20with%20information%20seeking%20behaviour%20of%20teachers%20and%20researchers%20in%20their%20respective%20institutions.pdf> (2021-07-05)

Warwick, Claire; Terras, Melissa; Galina, Isabel; Huntington, Paul; Pappa, Nikoleta. Library and information resources and users of digital resources in the humanities. // Program: electronic library and information systems 42, 1 (2008), str. 5-27.

Wickramanayake, Lalith. Information-seeking behavior of management and commerce faculty in Sri Lankan universities. // Library Review 59, 8 (2010), str. 624-636.

Zabed Ahmed, S. M. Use of electronic resources by the faculty members in diverse public universities in Bangladesh. // The Electronic Library 31, 3 (2013), str. 290-312.